

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - כ"ו

1. לדעת ר' חייא לא מעלים לכהונה או ללויה ע"פ עדות של קרוב. באיזה מקרה מודה ר' חייא שמעלים ע"פ עדות של אחר? במסיח לפי תומו.
כמו המעשה באדם שאמר: זכורני כשאני תינוק ומורכב על כתיפו של אבא, והוציאוני מבית הספר, והפשיטוני את כותנתי והטבילוני לאכול בתרומה לערב. [ר' חייא הוסיף: וחבירי בדילין ממני, והיו קורין אותי יוחנן אוכל חלות] והעלהו רבי לכהונה על פיו, אע"פ שבדר"כ אינו נאמן על עצמו.
 2. ר"ש בן אלעזר: כשם שהאוכל תרומה זו חזקה להעלותו לכהונה, כך מעשר ראשון חזקה לכהונה, לכאורה הרי מעשר ראשון הולך ללווי? כשיטת ר"א בן עזריה הסובר: מעשר ראשון אף לכהן. ולאחר שקנס עזרא את הלויים חזקה שהוא כהן.
הקשו: שמה אירע שנתן מעשר ללווי.
תירץ רב חסדא: מדובר שמוחזק לנו באביו שהוא כהן, אלא שיצא קול על בנו שהוא בן גרושה או בן חלוצה ונתחלל, וראינו שחלקו לו מעשר בגורן, ואלמלי היה כשר לא היו חולקים לו שהרי אפילו למ"ד מעשר ראשון מותר לזרים - הכהן והלוי יכולים לתת להם. אבל בתורת חלוקה ודאי שלא.
 3. שנינו: החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבית דין - אינה חזקה, ומדובר שיצא עליו קול שהוא חלל. מה החידוש בזה? שלא נאמר שמכך שלשאר האחים חלקו עבור אכילה, אף לאח זה עבור אכילה וכשר הוא. אלא לכולם לאכילה ולו ניתן כדי שימכרו לכהנים אחרים.
 4. באיזה אופן נחלקו רשב"ג ורבי אליעזר האם מעלין לכהונה על פי עד אחד?
 [אין לפרש במקרה שערער עד אחד. שהרי אמר רבי יוחנן: לכו"ע אין ערער פחות משנים וסומכים על העד המכשירו].
 א. במקרה שמוחזק לנו באביו שהוא כהן אבל יצא על אדם זה קול שהוא חלל, ומנעהו מלשמש בכהונה עד שיתברר הדבר. ובא עד אחד ומעיד שכשר הוא והעלוהו ואח"כ באו שנים והעידו שחלל הוא והורידוהו וקעת הצטרף עד נוסף לומר שכשר הוא ולכולי עלמא - יכול להצטרף לעד הראשון. לת"ק: חוששין לזילותא של בית דין ושוב לא יעלוהו. לרשב"ג: לא חוששים לזילותא וכיון שיש תרי ותרי מספק עומד בחזקת כשרות.
 ב. דחה רב אשי: א"כ אף אם באו לבסוף שני עדים יחד והעידו שכשר, יחשוש ת"ק לזילותא.
אלא נחלקו האם שני העדים המכשירים שלא העידו בב"ד יחד מצטרפים להחשב כעדות אחת.
ומצינו ברייתא שנחלקו תנאים בצירוף עדות:
נידון א: - לת"ק: אין עדות שנים מצטרפת עד שיראו שניהם כאחד אותו מעשה עצמו, לר' יהושע בן קרחה: עדותן מצטרפת אף אם אחד מעיד 'בפני לוח' ואחד מעיד 'בפני הודה'.
נידון ב: רבנן: צריך שיעידו שניהם יחד, ר' נתן: שומעין דבריו של זה היום, ושיבא חבירו למחר שומעין דבריו. ובזה נחלקו רשב"ג ור"א במתני'
 5. האשה שנחבשה בידי עובדי כוכבים, האם נאסרה לבעלה?
אם נאסרה מחמת חוב ממון - מותרת לבעלה, כיון שיראים הם להפסיד את הממון.
אם נאסרה מחמת שנידונה למות - אסורה לבעלה, שחוששים שנתרצתה באחד מהן.
רב הוסיף: שמשנתנו כשיד ישראל תקיפה על עכו"ם, אבל כשיד עכו"ם שולטת, אף בממון נאסרת כיון שאינם יראים להפסידו.
הקשה רבא: מעשה בבת ישראל שהורהנה [משכון] באשקלון, וריחקה בני משפחתה מחשש שנבעלה. ואותם אלו שהעידו שהורהנה העידו אף שלא נסתרה ושלא נטמאה, ואמרו להם חכמים: אם אתם מאמינים לעדים צריכים אתם להאמין לכל דבריהם. והרי אשקלון הוא מקום שיד עכו"ם שולטת, ומשמע שרק בהורהנה צריך עדים להתירה, אבל בנחבשה לא צריך עדים להתירה.
ונדחה: אף בנחבשה צריכים עדים להתירה, והטעם ששנינו 'הורהנה' כיון שכך היה המעשה.
- [מכאן שייך לדף הבא]
- ללשון שניה המעשה הנ"ל הובא כראיה לרב שהרי המעשה שם היה מחמת ממון ומשמע שרק אם יש עדים שלא נטמאה, מותרת.**
ונדחה: שזה רק בהורהנה שבהגיע זמן הפרעון עושים בה כרצונם, אך בנחבשה יזהרו בה כדי לקבל ממנום.
ללשון שלישית - הקשו סתירה בין משנתנו למעשה באשקלון ותירצו שבמעשה הנ"ל זקוקים לעדים להתירה, כיון שיד עכו"ם תקיפה.